

De Vergeet mij niet-sonate

Santa Montefiore bij Boekerij:

*Onder de ombu-boom
Het vlinderkistje
De Vergeet mij niet-sonate
De zwaluw en de kolibrie
Valentina's laatste reis
De zigeunermadonna
Het geheim van Montague
De Franse tuinman
In de schaduw van het palazzo
De affaire
Villa Magdalena
(Een liefde in) Fairfield Park
De vuurtoren van Connemara
Het gouden licht
De dochter van de imker
De witte duif
Onder de Italiaanse zon*

*De vrouwen van kasteel Deverill
Als de rododendron bloeit
De laatste roos van de zomer
De vergeten Deverill*

SANTA MONTEFIORE

De Vergeet mij niet- sonate

*Al is Audrey gelukkig getrouwd, toch kan ze
haar Argentijnse jeugdliefde niet vergeten...*

Eerste druk 2003
Vierentwintigste druk 2019

ISBN 978-90-225-8766-9
ISBN 978-94-6023-869-7 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *The Forget-Me-Not Sonata*
Oorspronkelijke uitgever: Hodder & Stoughton
Vertaling: TOTA / Erica van Rijsewijk
Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, München
Omslagbeeld: Simon and Schuster UK, using Shutterstock images
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2003 Santa Montefiore
© 2003 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Lily Bathseba

Het verhaal van het vergeet-mij-nietje

VOLGENS EEN OOSTENRIJKS VERHAAL MAAKTEN EEN MAN EN ZIJN aanstaande op de avond voor hun bruiloft een wandeling langs de oever van de rivier de Donau. Toen de jonge vrouw in het water keek, zag ze dat de stroom een prachtig blauw bloempje met zich meevoerde. Ze vond het zo spijtig dat zo'n mooie bloem verloren zou gaan dat haar geliefde heldhaftig de rivier in sprong om hem voor haar te redden. Maar de stroming was sterk en wild, en voordat hij verdronk wierp hij de bloem op de oever en riep: 'Vergeet mij niet, ik zal altijd van je blijven houden.'

Deel 1

Proloog

Engeland, herfst 1984

DE LUCHT WAS BIJNA TE MOOI VOOR EEN DAG ALS DEZE. EEN OKTOBERHEMEL die het platteland eronder overgoot met een duizelingwekkende gouden gloed alsof de herfstbomen en keurig geploegde velden door God zelf in vuur en vlam waren gezet om deze grootse dag van verscheiden te gedenken. Met koperkleurige vegen doorschoten flamingoroze en bloedrood het zwerk in een poging dat zo indrukwekkend mogelijk te laten lijken, terwijl de stervende zon neerdaalde als lava en smeltend overging in de avondnevel aan de horizon. De natuur triomfeerde, maar de nederige ziel van Cecil Forrester leek die triomf niet te verdienen.

Grace was de enige van Cecil Forresters dochters die niet huilde op zijn begrafenis.

Alicia huilde. Ze huilde met hetzelfde gevoel voor drama dat alle andere aspecten van haar leven kenmerkte, alsof ze permanent op het toneel stond, met haar mooie gezichtje voortdurend in de spotlights. Ze huilde glinsterende tranen en zuchtte met langgerekte snikken, die haar in zwarte handschoenen gestoken handen deden trillen toen ze met een geborduurd zakdoekje haar wangen bette. Ze paste er wel voor op dat haar vertoon van verdriet haar gelaats-trekken niet zou bezoedelen en drukte haar emoties uit middels een fraai trillen van haar lippen en door haar hoofd, dat opwindend schuilging achter een subtiele zwarte sluier die was vastgemaakt aan de rand van haar hoed, iets schuin te houden. Leonora huilde ook, stilletjes. Niet om de vader die ze had verloren, maar om de vader die ze nooit had gehad. De man in de kist zou net zo goed een vreemde voor haar hebben kunnen zijn, een verre oom misschien, of een oude leraar van school. Meer intimiteit had hij haar nooit

toegestaan. Ze keek naar haar jongere zus, die onbewogen toekeek hoe de kist neerdaalde in het keurige gat in de grond, en vroeg zich af waarom zij geen emoties toonde terwijl zij toch van hen drieën de meeste reden had om verdrietig te zijn.

Grace was meer dan tien jaar jonger dan de tweeling. Anders dan haar zusjes, die op de aanvallige leeftijd van tien jaar naar Engeland waren gestuurd voor hun vorming, was Grace opgegroeid in de lommerrijke Engelse voorstad Hurlingham in Buenos Aires. Maar het kwam niet door het grote leeftijdsverschil dat ze het gevoel hadden haar niet te kennen, of door de vele jaren van gescheiden-zijn dat er een onneembare muur tussen hen in was komen te staan, maar doordat Grace anders was. Ze was niet van deze wereld, even ongrijpbaar als de elfjes in de tuin van hun jeugd. Alicia beweerde dat het met haar etherische natuur te maken had dat hun moeder haar bij zich had willen houden en haar te veel had verwend nadat zij waren weggestuurd, zodat ze alleen en stuurloos achterbleef. Maar Leonora was het daar niet mee eens. Grace zat gewoon zo in elkaar. Hun moeder had gelijk gehad om haar niet te laten gaan. Grace zou in de koude Engelse leslokalen, waar zijzelf op harde kussens tranen van heimwee had gehuild, zijn verkommerd als een wilde prairiebloem.

Vergeleken met het overdreven gesnik en gesnuf van haar zus, die het volume vanwege het dramatisch effect had opgeschroefd, sloeg Grace de doods-kist toen die werd neergelaten in de grond met weinig emotie gade. Het leek des te verleidelijker om op zo'n spectaculaire avond die rol te spelen, onder zo'n prachtige lucht. Grace veroordeelde haar niet. Ze keek alleen maar sereen toe, in de wetenschap dat haar vader niet in de kist lag zoals de anderen het zich allemaal voorstelden. Zij wist dat, omdat zij op het moment van zijn dood zijn geest zijn lichaam had zien verlaten. Hij had naar haar geglimlacht, alsof hij wilde zeggen: 'Dus je had uiteindelijk toch gelijk, Grace.' Vervolgens was hij, vergezeld door zijn overleden moeder en lievelingssoom Errol weggezweefd naar een andere dimensie en had hij niets anders achtergelaten dan een ontzield stoffelijk omhulsel. Ze was het moe om hun de waarheid te vertellen. Ze zouden er trouwens uiteindelijk toch wel achter komen als het hun beurt was om te gaan. Ze verplaatste haar blik naar haar moeder, die naast haar stond en wier zachte gezicht een mengeling van spijt en opluchting verried, en die haar vingers door de hare vlocht. Dankbaar drukte Audrey de hand van haar dochter. Hoewel Grace nu een jonge vrouw was, bezat ze een zuiverheid en een on-

schuld die de indruk wekten dat ze niet meer was dan een kind. In Audreys ogen zou ze dat ook altijd zijn.

Voor Audrey was Grace speciaal. Zodra ze in het ziekenhuis van de Kleine Congregatie van Maria in Buenos Aires ter wereld was gekomen, had Audrey geweten dat ze anders was dan haar andere kinderen. Alicia had, met voor haar kenmerkend ongeduld, krijsend haar entree in de wereld gemaakt, en Leonora was er ootmoedig achteraan gekomen, trillend tegenover zoveel onzekerheid. Maar Grace was anders. Ze was zonder drukte uit het kleine lichaam van haar moeder naar buiten gegleden, als een tevreden engeltje, en had met knipperende oogjes naar haar opgekeken met een wijze glimlach om haar roze lipjes, vervuld van een zelfvertrouwen dat de dokter zozeer had verrast dat hij er eerst van bloosde, waarna vervolgens alle kleur uit zijn gezicht was weggetrokken en hij asgrauw had gezien van schrik. Maar Audrey was niet verrast. Grace was hemels en Audrey hield zoveel van haar dat het haar bijna verstikte. Ze hield de kleine baby tegen haar borst gedrukt en staaarde vol adoratie naar haar doorschijnende gezichtje – vast en zeker het gezicht van een engel.

In Audreys ogen was Grace een zegen die haar was toebedeeld door een mededogende God. Haar haar vormde een wilde krans van weerspannige blonde krullen en haar ogen waren als een diepe groene rivier die in zijn diepten alle mysteriën van de wereld omvatte. Ze kon mensen tegelijkertijd betoveren en afschrikken, want ze leek dwars door hen heen te kijken, alsof ze hen beter kende dan ze zichzelf kenden. Maar ze joeg niemand zoveel schrik aan als haar eigen vader, die zijn best deed om contact met dit wezen te vermijden, dat hem even vreemd was alsof het van een andere planeet kwam. Ze bezat geen van zijn eigenschappen of fysieke trekken, en was ongevoelig voor de kracht van zijn wil en de macht van zijn opvliegende aard. Ze glimlachte alleen maar geamuseerd, alsof ze begreep hoe hij in elkaar zat en waarom hij daar telkens tegen streed. Hij had haar nooit begrepen, tenminste niet tot vlak voor het einde. Na al hun meningsverschillen had hij opeens op dezelfde manier geglimlacht als zij – wijs, bijna zelfvoldaan – en had hij haar liefdevol omarmd. Toen was hij gestorven, met een grijns op zijn gezicht die niets voor hem was en die hij bij zijn leven nooit had vertoond.

Audrey liet haar dochters hand los en stapte naar voren, haar hoofd hoog geheven met een waardigheid die haar vele tumultueuze jaren lang overeind had gehouden, en liet een enkele witte lelie in het graf vallen. Ze fluisterde een haastig gebed en sloeg toen haar

ogen op naar de zon die achter de bomen neerdaalde, die lange zwarte schaduwen over het kerkhof bij de kerk wierpen. Op dat moment verloren haar gedachten hun scherpte en dwaalden ze vol nostalgie terug naar een tijd waarin de liefde had gebloeid met de jacarandabomen. Nu ze oud was zou ze nooit meer liefhebben – niet op de manier zoals in haar jeugd. De jaren hadden haar van zulke onschuldige verwachtingen beroofd. Voor het donkere graf van haar echtgenoot gaf Audrey zich ten slotte over aan de kracht van haar herinneringen en zag ze voor haar geestesoog oprijzen als geestverschijningen. Ze schudden zich los uit hun ketenen, en opeens was ze weer een jong meisje en waren haar dromen een en al glans en nieuw en vol beloften.

I

In de Engelse kolonie Hurlingham, Buenos Aires, 1946

‘AUDREY, KOM SNEL!’ SISTE ISLA, EN ZE GREEP HAAR ZESTIENJARIGE zuster bij de arm en trok haar uit haar dekstoel. ‘Tante Hilda en tante Edna zijn bij mama op de thee. Ik hoor dat Emma Townsend is betrapt in de armen van een Argentijn. Je moet komen luisteren. Het is om te gillen!’ Audrey sloeg haar roman dicht en liep achter haar zusje aan over het gazon naar het clubhuis.

De decemberzon scheen fel neer op dit kleine stukje Engeland, dat zich uit alle macht verzette tegen een integratie met die nationaliteiten die al eerder waren gearriveerd en zich hadden vermengd tot een natie. Als een kwetsbaar vlot op de Spaanse zee zwaaiden de Engelsen met hun vlag en lieten zich trots voorstaan op hun aanzien. Maar de koppige geuren van eucalyptus en gardenia zweefden samen met de aroma’s van thee en cake door de lucht in een soepele tango, en het gemurmel van Engelse stemmen die woorden half inslikten en tenniseluiden galmden over het terrein tegen het geroffel van Argentijnse pony’s en het gerebbel van de gaucho’s die voor hen zorgden in. De twee culturen reden langs elkaar voort als twee paarden die zich er amper van bewust waren dat ze in feite een en dezelfde kar trokken.

Audrey en Isla waren in dit uitermate Engelse hoekje van Argentinië opgegroeid in een elegante voorstad aan de rand van Buenos Aires. Met als middelpunt de Hurlingham Club, waar in de gelambriseerde eetzaal onder strenge portretten van de koning en koningin rosbief, steak en nierpastei werden geserveerd, was de kolonie groot en invloedrijk en het leven was er zo goed als het cricket. Vorstelijke huizen stonden keurig achter hoge taxusheggen en Engelse countrytuinen, verbonden door onverharde wegen die uitkwamen

op het vlakke land van de pampa. De zusjes namen deel aan atletiekwedstrijden, speelden tennis, zwommen en plaagden de struisvogel van de buren door golfballen in zijn ren te gooien en geamuseerd toe te kijken als hij ze opat. Ze gingen uit rijden op de uitgestrekte pampa en joegen door het lange gras achter prairiehazen aan. En als de zon onderging en het getsjirp van de krekels opklonk boven het gesnuif van de pony's en daarmee het einde van de dag aankondigde, gingen ze picknicken met hun moeder en nichtjes in de schaduw van de eucalyptusbomen. Het waren langoureuze, onschuldige tijden, niet gehinderd door drukkende beslommeringen van de volwassen wereld. Die wachtten wel tot ze er oud genoeg voor waren, maar tot die tijd waren de intriges en schandalen, die onder het genot van scones en komkommersandwiches met gedempte stem de ronde deden door de gemeenschap, een grote bron van vermaak, vooral voor Isla, die ernaar verlangde oud genoeg te zijn om zelf dergelijke commotie te veroorzaken.

Toen Audrey en Isla het clubgebouw binnenslenterden, werden ze zich meteen bewust van de gezichten die zich ophieven van hun kopjes Chinese thee en scones om naar de twee zusjes te kijken die zich elegant een weg tussen de tafeltjes door baanden. Ze waren aan aandacht gewend, maar terwijl Audrey verlegen haar ogen neersloeg, stak Isla haar kin in de lucht en overzag de tafeltjes langs de fraaie welving van haar hooghartige neus. Hun moeder had hun gezegd dat het kwam doordat hun vader een vooraanstaand zakenman was, een heel belangrijk man, maar Isla wist dat het meer te maken had met hun dikke pijpenkrullen die tot aan hun middel reikten en glansden als zongedroogd hooi, en met hun kristallijnen groene ogen.

Isla was vijftien maanden na Audrey geboren en was het meest opvallend. Ze was eigenzinnig en ondeugend, en was gezegend met een huid die de kleur had van bleke honing en lippen die zich krulden in een schalkse grijns, die nooit naliet mensen te bekoren, ook al had ze weinig gedaan om hun affectie te verdienen. Ze was kleiner dan haar zuster, maar leek langer dankzij haar kwieke verende tred en een overdosis zelfvertrouwen, waardoor ze liep met rechte rug en brede schouders. Ze was verzot op aandacht en had zich vloeiende handgebaren aangemeten als ze aan het woord was – als de Latino's, die altijd ieders aandacht en bewondering wekten. Audrey had meer van een klassieke schoonheid. Ze had een langgerekt, gevoelig gezicht, een bleke albasterhuid, die makkelijk bloosde, en ogen die een weemoedigheid verrieden die was geïnspireerd

door de romantische verhalen die ze las en de muziek waarnaar ze luisterde. Ze was een dromerig kind, dat op het clubterrein urenlang tevreden in een dekstoel kon zitten dromen over de wereld voorbij het eilandje waarvan ze deel uitmaakte, waar mannen harts-tochtelijk waren en zichzelf niet beteugelden, en waar ze dansten met hun geliefde onder de sterren, te midden van een sterke jasmijngeur in de met keitjes geplaveide straatjes van Palermo. Ze verlangde ernaar verliefd te worden, maar haar moeder hield haar voor dat ze nog te jong was om haar gedachten aan romantiek te verspillen. ‘Later als je groot bent is er nog tijd genoeg voor de liefde, kindje.’ Vervolgens moest ze lachen om de dromerijen van haar dochter. ‘Je leest te veel romans, het echte leven ziet er heel anders uit.’ Maar Audrey wist instinctief dat haar moeder ongelijk had. Ze kende de liefde alsof ze die in een ander leven al had ervaren en er in gedachten met steken van nostalgie naar terugverlangde.

‘Ah, mijn schattige nichtjes!’ riep tante Edna uit toen ze de twee meisjes naderbij zag komen. Vervolgens boog ze zich naar haar zuster toe en siste: ‘Rose, ze worden met de dag knapper. Het zal niet lang duren of de jongemannen staan in de rij. Je zult Isla scherp in de gaten moeten houden. Ze heeft een ondeugende schittering in haar ogen, zoveel is zeker.’ Tante Edna was weduwe en kinderloos, maar was er met kenmerkend Brits stoïcisme in geslaagd de tragedie in haar leven te boven te komen middels een gezond gevoel voor humor, en ze suste haar knagende moederinstinct door haar neefjes en nichtjes zo hartelijk te bejegenen alsof het haar eigen kinderen waren. Tante Hilda verstarde en bezag Audrey en Isla met enige wrevel, want haar eigen dochters waren mager en gewoontjes, met een vaalgele huid en een nietszeggend karakter. Ze wenste dat ze in plaats van hen vier zonen had gehad, want op die manier zou de kans op een geslaagd huwelijk groter zijn geweest.

‘Kom maar bij ons zitten, meisjes,’ vervolgde tante Edna, en ze tikte met een vlezige hand beladen met sieraden op de stoel naast haar. ‘We zeiden net...’

‘*Pas devant les enfants,*’ kwam Rose behoedzaam tussenbeide, en ze schonk zichzelf nog een kopje thee in.

‘O, vertél, mama!’ smeekte Isla, en ze trok een gezicht naar tante Edna, die haar een knipoog gaf. Als ze het hun nu niet vertelde, zou ze dat later wel doen.

‘Het kan geen kwaad om dit verhaal te vertellen, Rose,’ zei ze tegen haar zuster. ‘Vind je niet, Hilda, dat het bij hun opvoeding

hoort?’ Hilda perste haar droge lippen op elkaar en frunnikte aan het parelsnoer dat om haar spichtige hals hing.

‘Voorkomen is beter dan genezen,’ antwoordde ze strak, want tante Hilda deed amper haar mond open wanneer ze iets zei. ‘Ik zie er geen kwaad in, Rose.’

‘Goed dan,’ gaf Rose toe, en ze ging berustend achteruitzitten in haar stoel. ‘Maar vertel jij het maar, Edna, want ik raak er te veel door van streek.’

Tante Edna’s blauwe ogen twinkelden ondeugend en langzaam stak ze een sigaret op. Haar beide nichtjes bleven ongeduldig wachten terwijl ze diep inhaleerde voor het dramatisch effect. ‘Een tragisch, maar uiterst romantisch verhaal, lieve kinderen,’ begon ze, rook uitblazend als een goedmoedige draak. ‘De hele tijd dat Emma Townsend nu al verloofd is met Thomas Letton is ze dolverliefd geweest op een Argentijnse jongen.’

‘Het ergste is nog wel dat die jongen niet eens uit een *goede* Argentijnse familie komt,’ onderbrak tante Hilda haar, en ze trok haar wenkbrauwen op om haar afkeuring kracht bij te zetten. ‘Hij is de zoon van een bakker, of zoiets.’ Ze begroef haar skeletachtige vingers in het pakje sigaretten van haar zus en stak er verontwaardigd een op.

‘Die arme ouders,’ lamenteerde Rose, die haar hoofd schudde. ‘Wat zullen die zich schamen.’

‘Waar heeft ze hem ontmoet?’ vroeg Audrey; ze was direct gegrepen door de onmogelijkheid van de verbintenis en wilde er graag meer over horen.

‘Dat weet niemand. Ze wil het niet zeggen,’ antwoordde tante Edna, huiverend bij het raadselachtige van het verhaal. ‘Maar als je het mij vraagt komt hij ergens uit de buurt. Hoe zou ze hem anders zomaar tegen hebben kunnen komen? Het moet wel liefde op het eerste gezicht zijn geweest. Ik heb uit zeer betrouwbare bron vernomen dat ze om middernacht uit haar slaapkamerraam is geklommen om hem te kunnen zien. Stel je voor, zoiets onbehoorlijks!’ Isla schoof op haar stoel heen en weer van opwinding. Tante Edna’s ogen werden groot als die van een kikker die zojuist een vette vlieg in de gaten heeft gekregen. ‘Afspraakjes om middernacht! Het lijkt wel iets uit een roman!’ sputterde ze, en ze dacht terug aan de geheime afspraakjes in het paviljoen waar zijzelf in haar jonge jaren van had genoten.

‘Vertel eens hoe ze zijn betrapt,’ soebatte Isla, zonder aandacht te schenken aan de misprijzende blik van haar moeder.

‘Ze zijn ontdekt door haar grootmoeder, de oude mevrouw Featherfield, die altijd slecht slaapt en vaak ’s avonds laat nog een wandelingetje door de tuin maakt. Ze zag twee jonge mensen staan zoenen onder de sycomore en ging ervan uit dat het haar kleindochter was met haar verloofde, Thomas Letton. Je kunt je haar afgrijzen wel voorstellen toen ze de vreemde donkere jongeman die zijn armen om Emma heen had geslagen helemaal niet herkende, en die...’

‘Zo is het wel genoeg, Edna,’ vond Rose opeens, en ze zette met een harde *klink* haar kopje op het schoteltje.

‘Die arme Thomas Letton zal er wel kapot van zijn,’ vervolgde tante Edna, met een tactvolle uitweiding om haar zuster tevreden te stellen. ‘Er is nu geen kans meer op dat hij nog met haar trouwt.’

‘Ik heb gehoord dat die malle meid beweert dat ze verliefd is en dat ze haar arme ouders heeft gesmeekt om haar met die bakkerszoon te laten trouwen,’ voegde tante Hilda, die haar sigaret uitdrukte, er stekelig aan toe.

‘Goeie hemel!’ riep tante Edna uit; ze wapperde haar ronde gezicht geagiteerd koelte toe met de menukaart, maar genoot duidelijk van alle sappige details.

‘Lieve help,’ verzuchtte Rose spijtig.

‘Wat geweldig!’ bracht Isla hijgend uit, enthousiast schuivend op haar stoel. ‘Wat een heerlijk schandaal. Zouden ze samen weglopen?’

‘Natuurlijk niet, lieverd,’ antwoordde Rose, en ze klopte op haar dochters hand om haar tot bedaren te brengen. Isla wond zich altijd om de kleinste dingen op. ‘Die schande wil ze haar lieve familie vast niet aandoen.’

‘Wat verdrietig,’ fluisterde Audrey. Ze doorvoelde de pijn van de geliefden in zijn volle omvang alsof het om haarzelf ging. ‘Wat vreselijk jammer dat ze niet bij elkaar kunnen zijn. Hoe moet het nu verder met hen?’ Knipperend met haar grote, dromerige ogen keek ze haar moeder aan.

‘Ik denk dat ze vroeg of laat wel weer bij zinnen komt, en als ze geluk heeft wil die arme Thomas Letton misschien toch nog met haar trouwen. Ik weet dat hij erg dol op haar is.’

‘Dan zou hij een heilige zijn,’ was tante Hilda’s commentaar. Terwijl ze jam op haar scone smeerde, zette ze het meisje met een snelle zwaai van haar mes uit haar gedachten.

‘Dat zou hij zeker,’ beaamde tante Edna, die over de tafel heen reikte om een stukje Walkers-shortbread te pakken. ‘En dan zou ze

heel erg van geluk mogen spreken. Door de oorlog heerst er een groot tekort aan mannen; daardoor zullen een heleboel jonge vrouwen zonder echtgenoot komen te zitten. Ze zou zo verstandig moeten zijn om de hare vast te houden.'

'En die arme jongen op wie ze verliefd is?' vroeg Audrey met kalme stem.

'Hij had geen hoop mogen koesteren,' antwoordde tante Hilda haar kortweg. 'Trouwens, wisten jullie dat Moira Philips eindelijk haar chauffeur heeft ontslagen? Volgens mij hebben ze daar goed aan gedaan, want de kans was immers groot dat hij hun gesprekken zou overbrieven aan de regering,' vervolgde ze luid sissend. 'Je moet er niet aan denken tot wat voor narigheid dat zou kunnen leiden.'

Audrey bleef zwijgend zitten terwijl haar moeder en tantes verder praatten over de chauffeur van mevrouw Philips. Omdat Emma Townsend ruim zes jaar ouder was dan zichzelf kende ze haar niet goed, maar ze had haar wel op de club gezien. Een knap meisje met muisgrijs haar en een vriendelijk gezicht. Ze stelde zich voor dat ze verschrikkelijk in de problemen zat, alsof haar hele toekomst een akelig, liefdeloos gat was. Ze keek naar haar zusje, die nu uit verveling met haar sandwich zat te spelen; de chauffeur van mevrouw Philips was oersaai vergeleken bij de onfatsoenlijke verhouding van Emma Townsend. Maar Audrey beseftte dat ze allebei een heel ander belang hadden bij het schandaal. Isla genoot van de problemen die het meisje had veroorzaakt. De romantische of tragische aspecten van het verhaal interesseerden haar geen zier. Ze vond het prachtig dat niemand het over iets anders kon hebben, dat ze er allemaal op dezelfde gedempte toon over spraken als waarop ze over de dood praatten, en dat ze elk pikant detail met een hongerige gretigheid verslonden voordat ze het doorgaven aan hun vriendinnen. Maar ze raakte vooral opgewonden door alle glamour van het gebeurde. Wat was het makkelijk om in hun ordentelijke levens voor opschudding te zorgen. In stilte wenste Isla dat zij degene was, en niet Emma Townsend, die zich koesterde in het oog van zo'n storm. Dan zou ze tenminste genieten van de aandacht.

Het duurde ruim twee weken voordat Emma Townsend weer in de club werd gezien. Het schandaal had zich als een bosbrand verspreid en uitgebreid, totdat ze er door de roddelende dames van Hurlingham ten onrechte van werd beschuldigd dat ze zwanger zou zijn. De Hurlingham-dames waren vier vrouwen op leeftijd, ofte-

wel 'Krokodillen', zoals tante Edna hen boosaardig noemde, die bij de club uiterst efficiënt alle evenementen organiseerden: de polo-toernooien, de atletiekwedstrijden, de bloementoonstellingen, tuinfeesten en bals. Op dinsdagavond speelden ze bridge, op woensdagochtend golf en op donderdagmiddag werd er geschilderd, en met slaapverwekkende regelmaat stuurden ze uitnodigingen rond voor *tea parties* en gebedsavonden. Zoals tante Edna het zag, vormden zij de 'protocolpolitie', en als de kleine lila uitnodiging niet bij je op de mat viel, wist je dat je het een of ander had misdaan, hoewel het soms wel een opluchting was om geen gepast excuus te hoeven bedenken waarom je niet kon komen.

Audrey en Isla hadden twee weken naar die arme Emma Townsend uitgekeken. Ze was op zondag niet in de kerk verschenen, tot grote verontwaardiging van de dames van Hurlingham, die met hun hoeden met veren dicht op elkaar als een vlucht ganzen druk zaten te discussiëren en kritiek leverden op het meisje omdat ze haar gezicht niet liet zien aan de goede God en Hem niet om vergeving smeekte. Toen Thomas Letton met zijn familie binnenkwam, was de hele congregatie stilgevallen en hadden ze zijn knappe gestalte nagekeken toen hij met grote waardigheid door het gangpad liep, zonder dat zijn onverstoorbare gezicht iets verried van de vernedering waarvan Audrey zeker wist dat die brandde onder zijn huid. De dames van Hurlingham knikten vriendelijk toen hij langsliep, maar hij deed of hij hen niet zag en hield zijn blik gericht op het altaar voor hem, waarna hij bedaard plaatsnam naast zijn moeder en zuster. Emma was ook niet verschenen bij het polo en bij de daaropvolgende picknick die was georganiseerd door Charlo Osborne en Diana Lewis, twee van de Krokodillen, die de hele middag zaten te mompelen dat ze haar, als ze ook maar even bij hun evenement haar gezicht zou laten zien, met schande beladen naar huis zouden sturen, terwijl ze er in stilte op hoopten dat ze wél zou komen, zodat ze meer te roddelen zouden hebben.

Audrey en Isla zaten in de lounge met hun broers en ouders en, natuurlijk, de ontembare tante Edna, toen Emma Townsend met gebogen hoofd binnensloop, haar blik strak op de vloer gericht zodat ze niemand aan hoefde te kijken. Audrey keek om zich heen toen het geroezemoes stilviel en ieder in het vertrek zijn ogen opsloeg om te kijken hoe de plechtige stoet binnenkwam en plaatsnam aan een tafeltje in de hoek. Iedereen behalve kolonel Blythe, met zijn grote grijze snor, die te zeer verdiept was in de *London Illustrated News*, terwijl hij zijn Turkse sigaretten rookte, om de stilzwij-

gende commotie op te merken die hem tot een klein eilandje maakte. Zelfs meneer Townsend, een forse man met zilveren haar en wollige bakkebaarden, leek zijn verontwaardiging in te slikken en verkoos stilzwingen boven een confrontatie, wat normaal gesproken op een dergelijk moment zijn reactie zou zijn geweest. Deemoedig bestelde hij drankjes, waarna hij de rest van de gemeenschap, die als een stel jakhalzen afwachtte wat hij vervolgens zou doen, de rug toekeerde.

‘Nou,’ barstte tante Edna luid sissend uit, ‘het is helemaal niets voor Arthur om niet eens naar ons te grommen.’

‘Zo is het wel genoeg, Edna,’ gispte Henry haar, en hij pakte een handvol nootjes. ‘Het is niet aan ons om commentaar te leveren.’

‘Vast niet,’ gaf ze met een glimlach toe. ‘Dat doen de Krokodillen al genoeg voor ons.’

‘Ze vinden het natuurlijk vreselijk dat ze dit niet mee kunnen maken.’ Isla giechelde en gaf haar zusje een por met haar elleboog. Maar Audrey kon niet meedoen met de feestvreugde; ze had verschrikkelijk te doen met de familieleden die allemaal zo open en bloot met hun dochter meeleden.

Net toen de schande van de Townsends hen dreigde te verstikken, ging er een zucht van verbazing door het vertrek, als een plotselinge windvlaag. Audrey draaide zich om en zag Thomas Letton over de vloer schrijden, met zijn kin vastberaden in de lucht. Isla ging rechtop zitten met haar mond wijdopen, alsof ze een kreet van opwinding wilde slaken. Albert, die niet graag een gelegenheid voorbij liet gaan om zijn zusje jarenlange pesterijen betaald te zetten, pakte een pinda en gooide die haar keel in. Ze keek hem verrast aan, waarna ze zo rood werd als een kroot toen het nootje in haar luchtpijp kwam en haar de adem benam. Toen ze met een harde gil haar stoel opzijschoof, gooide ze de glazen van tafel, die op de plankenvloer in stukken vielen, zodat iedereen zijn aandacht afwendde van Thomas Letton en de familie Townsend om te kijken wat er aan de hand was. Isla's bloeddorlopen ogen rolden door hun kassen en ze hoestte en proestte en maaide met haar armen om zich heen in een verwoede poging hulp te krijgen. Voordat Audrey beseftte wat er gebeurde had haar vader Isla van achteren beetgepakt, tilde haar van de grond en sloeg zijn sterke armen om haar buik, waarbij hij met zijn polsen keer op keer hard op haar longen drukte. Ze sputterde en hapte naar adem, en werd almaar roder en roder, tot de hele lounge een kring had gevormd om hun tafeltje heen, als een kudde nieuwsgierige koeien, en iedereen hoopte van harte dat

Henry Garnet zijn dochter van een afgrijselijke dood zou weten te redden. Rose stond als aan de grond genageld van angst terwijl de levensadem het lichaam van haar kleine meisje in doodskrampen dreigde te ontvliesen. In stilte bad ze tot God. Later zou ze Hem loven voor Zijn tussenkomst, omdat de pinda met één forse stoot losschoot en het kind een longvol lucht naar binnen kon zuigen. Albert was in snikken uitgebarsten en had berouwvol zijn armen om zijn moeder heen geslagen. Tante Edna schoot toe om Isla te omhelzen nu ze strompelend terugkeerde van het randje van de dood, en begon onbeheersbaar te trillen. De menigte toeschouwers applaudisseerde en juichte. Alleen Audrey merkte op dat Emma Townsend zich uit de voeten maakte met Thomas Letton. Het ontsnapte evenmin aan haar aandacht dat ze elkaars hand vasthielden.

‘Oudoom Charlie is gestorven doordat hij stikte,’ merkte tante Edna ernstig op toen het applaus was weggestorven. ‘Maar niet in een pinda. Het was een stukje kaas, een doodgewoon stukje boerencheddar, zijn lievelingskaas. Nadien noemden we hem altijd Cheddar-Charlie, hè, Rose? Die *lieve* Cheddar-Charlie.’

TOT GROTE VERONTWAARDIGING VAN DE DAMES VAN HURLINGHAM trouwden Thomas Letton en Emma Townsend in de herfst. Rose was dolblij dat de Townsend-familie eindelijk weer het hoofd hoog kon houden, maar tante Hilda had sterk het idee dat het meisje zo'n keurige jongeman niet verdiende. Tante Edna noemde haar een 'ere-Krokodil' en maakte achter haar rug snappende geluiden met haar tong, die Isla aan het giechelen maakten en die ze na ging doen. Hoewel Isla minder tactvol was en om haar tante heen gonsde als een libelle, en met ogen groot van ondeugd 'snap-snap' zong. 'Wat heeft dat kind, Rose? Al dat gesnap – wat heeft het in 's hemelsnaam te betekenen?' deed tante Hilda haar beklag. Zelfs Rose had er moeite mee haar geamuseerdheid te verbergen en stelde haar zuster gerust dat het een spelletje was dat Isla op school had geleerd. 'Aha,' antwoordde tante Hilda, 'ik dacht al dat het iets met mij te maken had.'

'Natuurlijk niet, Hilda. Let maar niet op haar, straks heeft ze weer iets anders,' zei ze. Uiteraard had ze gelijk. Isla had een korte aandachtsspanne en weldra begon de 'ere-Krokodil' haar te vervelen.

De liefdesaffaire van Emma Townsend had grote indruk op Audrey gemaakt. Ze kon die maar niet vergeten. Ze sloeg de bruiloft van een afstandje gade en stelde zich voor hoe de bruid gelaten in haar lot berustte terwijl ze plichtsgetrouw haar jawoord gaf en een leven zonder liefde tegemoet ging. In Audreys ogen was zo'n treurig lot iets onuitsprekelijks, erger dan de dood. Maar toen het paar twee weken later terugkeerde van hun huwelijksreis, leek de jonge echtgenote heel gelukkig met haar nieuwe rol. Het schandaal werd uitgewist door de tijd en de bereidheid van de gemeenschap om te vergeten. Weldra zetten zelfs de dames van Hurlingham hun afkeuring van zich af, heetten de kersverse mevrouw Letton met minza-